

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202540
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6419202540.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti o maloleté deti :

C. V., nar. XX.X.XXXX,
I. V., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov : matka E. V. rod. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. T. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová a otec I. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. G. XXX, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, o návrhu C. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, J. E., na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. deti C. V., nar. XX.X.XXXX a I. V., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti C. N., nar. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia s tým, že právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka E. V., nar. XX.X.XXXX je povinná platiť výživné na maloleté deti C. V., nar. XX.X.XXXX a I. V., nar. XX.X.XXXX vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé maloleté dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, počínajúc od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. M. I. V., nar. X.X.XXXX je povinný platiť výživné na maloleté deti C. V., nar. XX.X.XXXX a I. V., nar. XX.X.XXXX vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na každé maloleté dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, počínajúc od právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Súd zároveň od právoplatnosti tohto uznesenia zrušuje uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia tunajšieho súdu č. k. 26P/86/2019-20 zo dňa 2.8.2019, právoplatné 27.8.2019.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.
Navrhovateľka C. N., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.7.2019 domáhala, aby súd rozhodol o zverení mal. detí C. V., nar. XX.X.XXXX a I. V., nar. XX.X.XXXX do

svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň navrhla, aby súd do rozhodnutia vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dočasne zverí do náhradnej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedla, že je tetou mal. detí C. a I. V.. Matka mal. detí je jej sestrou, ktorá už cca dva a pol roka vykonáva 5-ročný trest odňatia slobody v ÚVTOS Nitra - Chrenová. Od času nástupu matky mal. detí do VTOS zabezpečovala starostlivosť o mal. deti ich otec I. V.. Dňa 21.7.2019 sa pri návšteve mal. detí na ich poslednej adrese E. G. č. XXX dozvedela, že otec detí bol odvedený do väzby a starostlivosť o deti zabezpečovala sestra p. V.a. Po dôslednom uvážení vecí a po rozhovore s matkou mal. detí, ktorá ju telefonicky kontaktovala z ÚVTOS Nitra - Chrenová, a ktorá ju požiadala, aby prevzala starostlivosť o jej deti, dospela k záveru, že si mal. deti zoberie k sebe do domácnosti. Má za to, že má vhodnejšie podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti ako rodina otca. Býva v 3-izbovom byte spolu so synom na adrese E. č. 8, J. E.. V byte má zavedenú elektrinu aj teplú vodu. Potom ako si deti zobrala k sebe, tieto boli v značne zanedbanom stave. V súčasnej dobe koná aj vo veci vyšetrení u pediatra, lebo sa jej nepozdáva ich zdravotný stav a tiež majú pedikulózu, takže je nutné dbať na zvýšenú hygienu oboch detí. Je pripravená pre obe mal. deti zabezpečiť vhodné podmienky a zariadiť im samostatnú izbu s vybavením zodpovedajúcim ich potrebám. K obom mal. deťom má vytvorený pozitívny a blízky vzťah. Mal. deti ju poznajú a v minulosti trávili v jej domácnosti čas, kedy u nej aj prespávali a sú u nej zvyknuté. Záleží jej na tom, aby mal. deti vyrastali v rodinnom prostredí, v ktorom budú mať to čo potrebujú. Navrhla preto rozhodnúť v súlade s jej návrhom.

2.

Uznesením č. k. 26P/86/2019-15 zo dňa 30.7.2019 súd maloletým deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

3.

Uznesením č.k. 26P/86/2019-20 zo dňa 2.8.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. C. V.ovú, nar. XX.X.Z. a Júliu V.ovú, nar. XX.X.Z. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky C. N., nar. XX.X.XXXX a uložil rodičom povinnosť platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.8.2019.

4.

Otec sa naďalej nachádza vo väzbe v Ústave na výkon väzby a ÚVTOS Banská Bystrica. Súd ho preto spolu s predvolaním na pojednávanie vyzval, aby oznámil, či sa chce zúčastniť na pojednávaní alebo súhlasí, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Návrh na začatie konania mu bol doručený do vlastných rúk dňa 9.8.2019. Otec na výzvu súdu nereagoval a nevyjadril sa písomne ani k samotnému návrhu na začatie konania. Súd preto podľa § 180 CSP v spojení s § 31 CMP a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v neprítomnosti otca, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

5.

Navrhovateľka C. N. pred súdom uviedla, že na svojom návrhu v celom rozsahu trvá. Od podania návrhu nedošlo ku žiadnym podstatnejším zmenám u nej ani u maloletých detí. Býva naďalej na adrese trvalého bydliska J. E. - E.. Býva tam i jej partner O. J. a mal. syn W. T.. Jedná sa o mestský byt. Maloleté sa v podstate u nej nachádzajú od tej doby ako bol ich otec vzatý do väzby. Od toho času o ne zabezpečuje osobnú starostlivosť. Nejaké problémy s ich výchovou nemá. Čo sa týka staršieho dieťaťa mal. C., tejto vybavuje škôlku s tým, že by mala chodiť do predškolskej v Banskej Štiavnici, pod Kalváriou. Ohľadne otca detí nemá bližšie informácie, vie že bol vzatý do väzby. Písal jej list a o maloleté sa zaujímal. Príjmy poberá z prídavkov na deti, výživné na mal. syna W.a a toho času tiež opakovaný príspevok pri náhradnej osobnej starostlivosti.

6.

Matka mal. detí na pojednávaní vypovedala, že s návrhom na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí, keďže sa stále nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Nie je teda možné, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté. Súhlasí s tým, aby túto starostlivosť vykonávala navrhovateľka, ktorá je jej sestra. Následne po prepustení z výkonu trestu sa chce o mal. deti postarať sama. Koniec výkonu trestu má v januári 2022, avšak v budúcom roku v máji má termín

pre podmienené prepustenie. Doposiaľ v rámci výkonu trestu si svoje povinnosti riadne plní, správa sa dobre, pracuje na vonkajšom pracovisku a podmienky na PP by mala mať splnené. Otec detí je podľa jej vedomosti stále vo väzbe. Posielala mu list, na ktorý ale neodpovedal. S deťmi je v telefonickom kontakte. Navrhovateľka občas chodí do ÚVTOS na návštevy, za čo je jej vďačná. 7. Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní pridržiavala písomne podaných správ o šetrení pomerov v mieste bydliska navrhovateľky a mal. detí. Ďalej uviedla, že návrhu navrhuje vyhovieť, keďže bolo zistené, že navrhovateľka starostlivosť o mal. deti riadne zabezpečuje od júla tohto roku, kedy otec detí bol vzatý do väzby. Má v mieste bydliska vytvorené pre túto starostlivosť všetky podmienky. Mal. deti sa vyjadrili, že majú navrhovateľku radi, majú dobré vzťahy. Toho času sa deti do E. nechcú vrátiť. Nastupovať budú do materskej školy. Vzhľadom na uvedené boli splnené všetky podmienky k tomu, aby mal. deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

8.

Súd vykonal na pojednávaní dokazovanie výsluchom navrhovateľky C. N., matky mal. detí E. V., ako aj prečítaním správ zo sociálneho prieskumu u účastníkov konania kolíznym opatrovníkom a ďalších listinných dôkazov, nachádzajúcich sa v súdnom spise.

9.

Podľa § 45 ods. 1, 2 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3, 4 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Podľa § 45 ods. 6 ZR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

10.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe zhodnotenia vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky na rozhodnutie o zverení mal. detí C. V., nar. XX.X.Z. a I. V., nar. XX.X.Z. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky C. N.. Súd mal preukázané, že navrhovateľka je sestrou matky mal. detí E. V. rod. N., nar. XX.X.XXXX. Navrhovateľka spoločne so svojím synom mal. W.om T.om, nar. X.X.XXXX a partnerom O.om J.om bývajú v 3-izbovom byte na adrese trvalého pobytu. Jedná sa o mestský byt, ktorý je štandardne zariadený a vybavený. V čase šetrenia boli v domácnosti prítomné mal. deti i navrhovateľka. V byte sa nachádza kuchyňa spojená s obývacou časťou, detská izba, ktorú využíva mal. W., obývacia miestnosť a spálňa. Mal. deti toho času spávajú na rozkladacom gauči v obývacej miestnosti, ale budú užívať detskú izbu a mal. W. sa presťahuje do obývacej časti. Mal. deti V.ové sú v domácnosti navrhovateľky od konca júla. Ako prvá prišla mal. C. a následne na druhý deň i mal. I.. Obidve deti boli v čase príchodu značne zanedbané z hygienického hľadiska a prejavila sa u nich pedikulóza. Mal. deti sa vyjadrili, že chcú zostať u tety C.. Páči sa im tam, chodievali ku nej aj v minulosti. Do E. sa nechcú vrátiť, boja sa tam, lebo sa tam pije, kričí a bijú sa tam. ÚPSVaR kontaktoval i matku maloletých, ktorá sa pri telefonickom rozhovore vyjadrila, že súhlasí, aby boli deti počas doby pokiaľ nebude prepustená z VTOS v náhradnej starostlivosti jej sestry - navrhovateľky, nakoľko majú blízky vzťah a sestre dôveruje. Mal. deti majú v domácnosti navrhovateľky zabezpečené všetky potreby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kolíznym opatrovníkom odporučil vyhovieť návrhu a zveriť mal. deti V.ové do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

11.

Vychádzajúc zo základných zásad rodinného práva, rozhodnutie súdu musí vždy zohľadňovať najlepší záujem mal. dieťaťa. Súd pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletých detí hodnotil jednotlivé kritériá, ktoré sú definované v článku 5 Zákona o rodine, a to v konkrétnom prípade najmä úroveň starostlivosti o deti, bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa deti zdržiavajú, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s rodičmi a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia detí, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Podľa presvedčenia súdu po zohľadnení uvedených kritérií, ako i súčasných pomerov na strane rodičov a navrhovateľky je zverenie mal. C. a I. V. do náhradnej osobnej starostlivosti za súčasného stavu v ich najlepšom záujme a preto návrhu C. N. vyhovel.

12.

Podľa § 45 ods. 7, 8 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloleťmu dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloleťmu dieťaťu do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloleťmu dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 62 ods. 1, 2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloleťmu dieťaťu do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloleťmu dieťaťu výživné.

13.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadňoval jednak pomery na strane rodičov a navrhovateľky, ako aj oprávnené potreby a vek mal. detí. Otec mal. detí sa v čase nariadenia neodkladného opatrenia nachádzal vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS J. Bystrica, pričom do väzby bol vzatý uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2Tp/32/2019 zo dňa 18.7.2019. Vo väzbe sa nachádza naďalej i aktuálne v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia. Matka detí vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody uložený rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/61/2014, pričom predpokladaný koniec výkonu trestu má 18.1.2022. Na strane rodičov tak v súčasnej dobe nie je ani v potenciálne možné platiť výživné vo vyššej ako minimálnej sume. Súd preto v zmysle citovaného ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine určil vyživovaciu povinnosť obidvoch rodičov iba vo výške po 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime č. 601/2003 Z.z v znení neskorších predpisov. Minimálne výživné predstavuje v súčasnosti sumu 28,79,-Eur mesačne. S poukazom na ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil splatnosť výživného na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. E., a to počínajúc od právoplatnosti rozhodnutia.

14.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).